

**ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jany Zemaníkovej a členov senátu JUDr. Evy Hudobovej a Mgr. Ľubomíry Kúdelovej v právnej veci žalobcu: **T.**, spol. s r.o. **K., K., X. K.**, IČO: **X.**, zast. advokátom **J., K., X. K.**, proti žalovanému: **S., B., X. K.**, IČO: **X.**, zast. advokátkou **J., L., K.**, **o zaplatenie 4.633.185,80 Sk**, na odvolanie žalobcu a odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č.k. 16 Cb/339/1998–328 zo dňa 31. júla 2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 16 Cb/339/1998-328 zo dňa 31. júla 2007 v znení opravného uznesenia Krajského súdu v Košiciach č.k. 16 Cb/339/1998–335 zo dňa 28.08.2007 v časti výroku o trovách konania, ktorou bol žalovaný zaviazaný zaplatiť v rozsahu 46% na účet právneho zástupcu žalobcu trovy konania **m e n í** tak, že žiadnemu z účastníkov konania trovy prvostupňového konania **n e p r i z n á v a** a vo zvyšku **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom konania náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach rozsudkom č.k. 16 Cb/339/1998–328 zo dňa 31. júla 2007 rozhodol tak, že žalovaného zaviazal žalobcovi zaplatiť 3.379.754,52 Sk s 0,05% úrokom zo sumy 1.469.139,12 Sk od 15.04.2000 až do zaplatenia a nahradiť trovy konania v rozsahu 46% na účet právneho zástupcu žalobcu vo výške 241.454,92 Sk, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a žalovaného zaviazal nahradiť trovy štátu vo výške 30.372,- Sk na účet Krajského súdu v Košiciach vo výroku rozhodnutia uvedený.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že žalobca sa pôvodne domáhal zaplatenia sumy 2.013.990,80 Sk so zmluvnou pokutou 0,085% denne odo dňa 02.03.1997 až do zaplatenia, ktorý návrh upresnil podaním zo dňa 15.04.2004, následne konkretizoval podaním zo dňa 30.04.2004. Z vyjadrenia žalovaného zistil, že žalovaný pokladá návrh na zaplatenie v celom rozsahu za neopodstatnený. Vykonal dokazovanie a konštatoval, že podľa názoru súdu, pokiaľ ide o dodávku množstva tepla na ohrev vody TÚV, v tomto prípade nejde o vadu množstva dodaného tovaru. Konštatoval, že žalovaný odmieta zaplatiť sumu 48.711,- Sk bez DPH, pretože pracuje s koeficientom 0,328 GJ/m³, ktorú obranu prvostupňový súd neakceptoval, pretože podľa znaleckého posudku z 18.01.2005 jednoznačne vyplýva, že hodnota 0,328 GJ m³ nie je upotrebitelná k výpočtu merných spotrieb tepla za prípravu TÚV. Pokiaľ ide o spotrebu tepla pre ÚK, konajúci súd vec posúdil podľa § 442 ods. 1,2 Obchodného zákonníka, keďže žalovaný tvrdil, že žalobca dodal väčšie množstvo tovaru, než bolo dohodnuté v zmluve a podľa § 421 ods. 1 Obchodného zákonníka, pretože množstvo tovaru bolo v zmluve určené iba približne. Poukázal na spracované znalecké posudky D. a znaleckým ústavom. S poukazom na ustanovenie § 19 ods. 1 zákona č. 382/2004 Z.z., konštatoval, že sa priklonil k akceptácii znaleckého posudku, vypracovaného znaleckým ústavom, vzhľadom k postaveniu znaleckého ústavu v hierarchii znaleckej činnosti. K obrane žalovaného, že žalobca sa nepostaral o hydraulické vyregulovanie s poukazom na obidva znalecké posudky, konajúci súd uviedol, že nie je možné zhodnotiť stav sekundárnych rozvodov tepla a vyhodnotiť objem strát tepla, ako dôsledok hydraulického nevyregulovania, z ktorého dôvodu nie je možné posúdiť účinnosť týchto zariadení v časovom rade uplynulých rokov, keďže nie sú k dispozícii žiadne údaje, a preto obranu žalovaného neakceptoval. Neakceptoval obranu žalovaného poukazujúcu na vzájomné odsúhlasenie ročného vyúčtovania, z ktorého žalovaný vyvodzuje, že keďže vyúčtovanie do dnešného dňa nebolo vzájomne odsúhlasené, neexistuje ani podklad na vystavenie konečnej faktúry. S odvolaním sa na článok 6 ods. 2 kúpnej zmluvy, z ktorého

vyplýva, že nevykonanie vzájomného odsúhlasenia neznemožňuje ročné vyúčtovanie dodávok tepla na ÚK a TÚV obranu žalovaného, označil za nedôvodnú.

K námietke žalobcu k obsahu znaleckého posudku uviedol, že súd nemôže hodnotiť obsah znaleckého posudku po stránke jeho správnosti z hľadiska odboru, pre ktorý bol znalec ustanovený, pretože pre takéto hodnotenie súdu chýbajú preukázané odborné vedomosti. Uviedol, že voľné hodnotenie znaleckého posudku súdom môže teda spočívať len v tom, či sa javí znalec v konkrétnom prípade ako vierohodný, a či odôvodnenie znaleckého posudku zodpovedá pravidlám správneho myslenia, a či znalec vychádzal zo zistených skutočností. Konajúci súd znalecký ústav označil za hodnoverný a odôvodnenie obsahu znaleckého posudku za také, ktoré zodpovedá pravidlám logického myslenia a konštatoval, že znalec vychádzal zo zistených skutočností. Citoval čl. 7 bod 1, v ktorom si zmluvné strany dohodli zmluvnú pokutu vo výške 0,05% z dlžnej sumy za každý deň omeškania, ustanovenie § 544 ods. 1,2 zákona č. 40/1964 Zb. a konštatoval, že zmluvné strany si dojednali zmluvnú pokutu písomne určili jej výšku, žalovaný sa do omeškania dostal, a že žalobca si uplatňuje zmluvnú pokutu za obdobie od 02.03.1997 do 15.04.2004 to jest za obdobie 2601 dní. Zmluvná pokuta 0,05% zo sumy 1.469.139,- Sk za 2601 dní predstavuje sumu 1.910.615,4 Sk Námietku premlčania konajúci súd neakceptoval, nakoľko žalobou doručenou súdu 22.12.1997, si zmluvnú pokutu uplatnil v 4-ročnej lehote, na čom nič nemení že žalobca v priebehu konania uplatnenú výšku zmluvnej pokuty v % z istiny vyjadril v korunovej hodnote. V súvislosti s požadovanou moderáciou zmluvnej pokuty konštatoval, že dohodnutá zmluvná pokuta 0,05% zodpovedá ročnej výške 18,25%, ktorá výška v čase uzatvárania zmluvy na rok 1996 bola bežnou, a preto s poukazom na § 301 Obchodného zákonníka, nie je dôvod na využitie moderačného práva. O úrokoch z dlžnej sumy rozhodol podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka v spojení s § 502 Obchodného zákonníka. Obranu žalovaného o premlčaní neakceptoval, nakoľko žalobca si uplatnil úrok z omeškania len za obdobie od 15.04.2000 až do zaplatenia. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania zodpovedajúce miere úspechu v konaní 46% vo výške 241.454,92 Sk, keďže trovy spolu činia sumu 524.902,- Sk z čoho 46% predstavuje sumu 241.454,92 Sk.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote v časti, ktorou bol návrh na začatie konania zamietnutý, podal žalobca odvolanie podaním doručeným súdu 31.08.2007.

V dôvodoch odvolania uviedol, že sa domáhal zaplatacia čiastky 2.013.99,80 Sk a zmluvnej pokuty vo výške 2.619.195,- Sk z dôvodu neuhradenia faktúry č. 1300/1997 v plnej výške za dodané teplo a teplú úžitkovú vodu TÚV /v roku 1996/. Uviedol, že žalovaný v priebehu konania nikdy nespochybnil žalobcom namerané a fakturované množstvo tepla pre ÚK. S odkazom na spracované znalecké posudky uviedol, že použitie atestov pre určenie strát tepla na rozvodoch v zmysle vyhodnotenia atestov SEA, je pre stanovenie hospodárnosti problematické a prakticky nepoužiteľné. Požiadavku žalovaného na určenie zľavy označil za neopodstatnenú. Časť nepriznaného nároku a k nemu viažúci sa nárok na zmluvnú pokutu podľa žalobcu predstavuje zníženie fakturácie z titulu nesprávnych odhadov pri poruche fakturačného meradla, ktoré vyčíslil spracovateľ druhého znaleckého posudku, aj keď namerané množstvo, ani spôsob určenia množstva tepla, neboli žalovaným nikdy spochybnené. Podľa žalobcu spracovateľ znaleckého posudku suploval dohodu zmluvných strán, ktorá nikdy sporná nebola, a ani netvorí predmet sporu. Použitie štatistickej metódy žalobca označil za netechnické a vzdialené od reality. Podľa žalobcu nepriznaním časti uplatneného nároku žalobcom, prvostupňový súd priznal žalovanému v podstate to, čo ani nežiadal. Podľa žalobcu v časti, ktorou prvostupňový súd nepriznal uplatnený nárok, nesprávne zistil skutkový stav a dospel k nesprávnym právnym záverom, a preto navrhol v tejto časti napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na nové konanie.

Proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach 16 Cb/339/1998–328 zo dňa 31. júla 2007, v znení opravného uznesenia v časti, ktorou bolo návrhu na začatie konania vyhovené, podal odvolanie aj žalovaný, podaním doručeným súdu 18.09.2007 a konštatoval, že súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym záverom a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho názoru. Podľa žalovaného v časti 395.547,02 Sk, prvostupňový súd dospel k nesprávnemu záveru. Žalobca fakturoval faktúrou č. 3003395 – 119.088.776,90 Sk zníženú o v zmluve dohodnuté zľavy z dodávok TÚV vo výške 395. 547,02 Sk, čo je skonštatované v súdnom rozsudku na strane č. 4 ods. 3, ak aj v zápisnici z pojednávania zo dňa 29.06.2007, kde právny zástupca žalobcu prednáša, že celkové vyúčtovanie bolo znížené o 395.547,02 Sk. Fakturovaná ostala čiastka 119.008.776,80 Sk už bez zľavy, a preto súd mal vychádzať z uvedenej sumy pri odpočítaní znalcom priznaných úprav nákladov za tepelnú energiu /okrem zmluvne dohodnutých zliav/, nakoľko tieto už neboli predmetom tejto žaloby. Namietal, že znaleckému ústavu neboli zo strany žalobcu predložené podklady pre výpočet zmluvne dohodnutých zliav, a preto zľava

bola vyčíslená na sumu 390.354,25 Sk. S poukazom na uvedené výpočty podľa žalovaného bola súdom priznaná žalobcovi suma i v rozpore so skutkovými zisteniami. Žalovaný označil aj zvyšnú časť rozsudku, ktorou bol zaviazaný uhradiť sumu za rozpornú so skutkovým zistením. Uviedol, že zmluvné strany si odsúhlasili v zmluve v prípade vadného plnenia zľavy z ceny, a že ak túto nedohodli a potom mal znalec túto zľavu vyriešiť, keďže ju žalobca nerešpektoval. Podľa názoru žalovaného, sa žalovaný nedostal do omeškania ani s uhradením zvyšnej časti žalovanej sumy, nakoľko je žalovaná a súdom uznaná suma nižšia, ako žalovaným uplatnená zľava. Žalovaný namietal správnosť rozhodnutia aj v časti trov konania, nakoľko ak prvostupňový súd rozhodol podľa úspešnosti v spore v časti 46%, potom mal primerane postupovať aj pri určení nákladov v primeranej časti žalovanému. Žalovaný navrhol aj v tejto časti rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na nové prejednanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniam žalobcu a žalovaného nevyhovel.

Predmetom odvolania je posúdiť, či prvostupňový súd rozhodol v súlade so zákonom, keď z uplatnenej sumy žalobcom vo výške 4.633.185,80 Sk s prísl. vyhovel do výšky 3.379.754,52 Sk s 0,05% úrokom zo sumy 1.469.139,12 Sk od 15.04.2000 až do zaplatenia na trovy konania zaviazal žalovaného v rozsahu 46% v prospech žalobcu. Z obsahu žaloby vyplýva, že predmetom sporu je právo na zaplatenie tovaru, konkrétne dodávky tepla, zmluvnej pokuty a úroku z omeškania. Z predložených dokladov nie je sporné, že prvostupňový súd z uplatnenej istiny žalobcom 2.013.990,80 Sk, vyhovel do výšky 1.469.139,12 Sk a z uplatnenej sumy titulom zmluvnej pokuty vo výške 2.619.195,- Sk vyhovel do výšky 1.910.615,20 Sk a úrok z omeškania zo sumy 2.013.990,80 Sk uznal zo sumy 1.469.139,12 Sk. Z obsahu napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že prvostupňový súd okrem predložených dokladov vykonal dokazovanie dvoma znaleckými posudkami, pričom pri rozhodovaní zásadne vychádzal zo znaleckého posudku spracovaného znaleckým ústavom, pričom správne poukázal na § 19 ods. 1 zákona č. 328/2004 Z.z., podľa ktorého znalecký ústav je špecializované vedecké odborné pracovisko, ktoré plní funkciu rezortného a metodického centra v oblasti znaleckej činnosti zapísanej v zozname, a že znalecký ústav vykonáva znaleckú činnosť v obzvlášť obtiažnych prípadoch vyžadujúcich osobitné vedecké posúdenie. Prvostupňový súd správne konštatoval, že v hierarchii znalcov znalecký ústav

má nepochybné osobitné postavenie a nepochybil, keď sa pri rozhodovaní priklonil k znaleckému posudku spracovaného znaleckým ústavom. Taktiež správne konštatoval, že voľné hodnotenie znaleckého dôkazu súdom, môže spočívať len v tom, čo sa javí v konkrétnom prípade ako vierohodný dôkaz a či odôvodnenie znaleckého posudku zodpovedá pravidlám správneho myslenia, a či znalec vychádzal zo zistených skutočností. Skutočnosti, ktoré žalobca uvádza v odvolaní, boli predmetom znaleckého šetrenia, na základe ktorého výsledku prvostupňový súd jednoznačne rozhodol. Skutočnosti, ktoré žalobca v odvolaní proti rozsudku v zamietavej časti spochybňuje, sú odborného charakteru a boli jednoznačne v znaleckom posudku, z ktorého prvostupňový súd pri rozhodovaní vychádzal, posudzované. V odvolacom konaní, na základe takto vykonaného dokazovania, aké bolo v danom prípade vykonané, nie je dôvod tieto odborné otázky opätovne posudzovať ustanovovaním ďalšieho znalca, toľž, keď znalecké šetrenie bolo vykonané znaleckým ústavom s osobitným postavením v hierarchii znalcov. Zo žiadnych iných dôvodov odvolací súd nevzhladol dôvod pre spochybňovanie správnosti prvostupňového rozhodnutia v napadnutej časti, na základe čoho prvostupňový rozsudok v napadnutej časti podľa § 219 O.s.p. z jeho správnych dôvodov potvrdil.

Odvolanie žalovaného, ktorý v odvolaní spochybnil napadnutý rozsudok v časti, v ktorej bolo žalobcovi vyhovené, odvolací súd označil za taktiež právne nedôvodné, taktiež z dôvodov vyššie uvedených s tým, že odvolanie sa týka skutočností, ktoré boli predmetom znaleckého dokazovania, ide o otázky odborného posúdenia, pri ktorých súd je povinný vychádzať z kvalifikovaného odborného posudku a konajúci súd nepochybil, keď vo veci v súlade so znaleckým posudkom spracovaným znaleckým ústavom, rozhodol. Z odvolania je zrejmé, že žalovaný nepochybňoval žiadne iné právne skutočnosti, ako tie, ktoré boli predmetom znaleckého skúmania. Spochybňovanie znaleckého posudku, z ktorého konajúci súd vychádzal, s poukazom na znalecký posudok I., ktorý si dal spracovať žalovaný, odvolací súd neuznal za právne dôvodné, práve s poukazom na odôvodnenie vyššie uvedené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe takto posúdeného právneho stavu, napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu odvolaniami obidvoch účastníkov podľa § 219 O.s.p. potvrdil, okrem časti výroku, ktorým bol žalovaný zaviazaný zaplatiť v rozsahu 46% trovy konania na účet právneho zástupcu žalobcu, nakoľko podľa odvolacieho súdu prvostupňový súd pochybil, keď pri rozhodovaní o trovách konania pri úspechu žalobcu 46%

a žalovaného 54% nerozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že žiadnemu z účastníkov konania právo na náhradu trov konania nepriznal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky o trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov konania náhradu trov konania v odvolacom konaní nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

V Bratislave 20. januára 2009

JUDr. Jana Zemaniková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Štofániková